

S 46 Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení - opět jedna z vět, která se velmi často přiznáuje nebezpečným látkám / přípravkům.
S 61 Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy - věta se přezazuje látkám nebezpečným pro životní prostředí. Bezpečnostní listy materiál, který musí sice výrobce nebo dodavce vypracovat na všechny nebezpečné látky / přípravky, ale malospotřebitel jej nemusí dostat, v tom případě se řídí pokyny z etikety.

R + S věty se nemusí uvádět na velmi malých baleních (objem pod 125 ml), kam se uvádí jen vystražný symbol.

Co musí být uvedeno na označení obalů nebezpečných látek / přípravků?

- název látky nebo obchodní název přípravku
- výstražný symbol (obvykle CAS)
- kdo je a kde sídlí výrobce, dodavce nebo distributor dané látky / přípravku
- výstražný symbol nebezpečnosti odpovídající klasifikaci látky / přípravku
 - R věty
 - S věty

Při prodeji v maloobchodě musí být dále uvedeno:
- návod na použití látky / přípravku
- případně podrobnější pokyny pro předlékařskou první pomoc, které nejsou uvedeny v S větách

Při obsahu vybraných nebezpečných látek / složek v přípravku (olovo, kyanakrát, isokyanáty, epoxidové složky, kadmium, přímožně uvolňovaný chlór z přípravku) je povinností výrobce / dovozce přiřadit na etiketu další speciální nápis.

Několik příkladů:

U některých dezinfekčních přípravků na bázi chlóru: "Pozor! Olovo, kyanakrát, isokyanáty, výrobky. Může uvolňovat možně uvolňovaný chlór z přípravku" je povinností výrobce / dovozce přiřadit na etiketu další speciální nápis.

Některá tzv. větrinová lepidla budou mít následující nápis:

"Kyanakrát. Nebezpečí. Okamžitě se přilepí na kůži nebo na oči! Uchovávejte mimo dosah dětí." - upozorňuje na další možné nebezpečí „přilepení“, které není oštěleno S větami.

Jsou-li chemické látky / přípravky v aerosolovém balení, pak podle nařízení vlády č. 194/2001 Sb. jsou předepsána další povinná označení a údaje:
Příklad:

"Nádoba je pod státním tlakem: nevystavujte slunečnímu záření a teplotám nad 50 °C. Ani vyprázdněnou nádobu neprořežte a nevhazujte do ohně." - platí obecně pro všechna aerosolová balení.

Účelem všech R vět, S vět, speciálních nápisů a označení je upozornit na možná nebezpečí a jak jim případně předcházet. Doporučujeme se jimi řídit.

Co lze najít na etiketě nebezpečných chemických látek a přípravků ?

Kam se lze obrátit v případě pochybností?

Za text etikety (označení obalu) je vždy zadpovědný výrobce, dovozce a distributor. Podle současné legislativy neexistuje organizace, která musí zajišťovat a kontrolovat správnost označení a klasifikaci látek / přípravků.

Jsou-li pochybnosti o tom, jak správně zajistit první pomoc při náhodné expozici (požití, potísnutím s následným svědčením či poleptáním...) je možné se bezplatně informovat na:

Toxikologickém informačním středisku (TIS),
Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2,
telefon nepřetržitě 224 919 293 nebo 224 951 402.

(určeno pro běžného spotřebitele)

Nebezpečná chemická látka nebo přípravek je taková látka / přípravek, která má alespoň jednu nebo více nebezpečných vlastností. Výčet možných nebezpečných vlastností je dán právním předpisem, od r. 1998 platí tzv. "chemický zákon" č. 157/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Číslo předpisu se pravidelně změní. Údaje, které jsou v tomto letáku, však zůstanou platné.

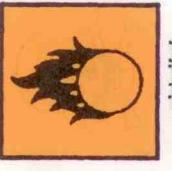
Většinu i nebezpečných chemických látek / přípravků je možné běžně používat nejen v továrnách, na pracovištích, ale i v domácnostech, na chalupách... Pro práci s nimi však mohou platit některá doporučení nebo naopak omezení, která musí být uvedena na etiketě (obalu látky / přípravku). Je proto nezbytné si vždy každou etiketu před začátkem práce pečlivě přečíst. Povinnost každého výrobce, dovozce nebo distributora je opatřit látku / přípravek čítelnou etiketou v českém jazyce.

Účelem letáčku je pomoc Vám k porozumění významu některých obrázků a formulaci na etiketě, které vyplývají z chemického zákona.

Následující informace se nevztahuje na kosmetiku, léčiva, přípravky na ochranu rostlin a další speciální skupiny, které jsou ošetřeny jinými právními předpisy, i když tyto přípravky mohou být nebezpečné a někdy ize ina nich najít následující upozornění (např. láky na vlasový).

Výstražné symboly nebezpečnosti a jejich písemné vyjádření

E O F +

MUDr. Zdeněk Trávníčková, CSc.
Autor
MUDr. Alexander Fuchs, CSc.
Recenze
Grafická úprava
Luděk Rohlik
Odpovědná redaktorka
Mgr. Dana Fragnerová

Vydal Státní zdravotní ústav, Šrobárova 48, Praha 10

1. vydání, Praha 2002
© Státní zdravotní ústav
Neprodleně

extrémně
hořlavý
oxidující
výbušný

